

לשעה ולדורות

קול חוצב להבות אש
מעומק לבם הטהור של עיני העדה
מרנן אדירי התורה ראשי ישיבת 'פורת יוסף'

מרן ראש הישיבה
הגאון החסיד
רבי יאודה צדקה זצ"ל

ורבינו הגדול
שר התורה ועמוד ההוראה
רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל

בזעקה מלב כואב על גזירת
"אחוזים ומכסות"
בפרשיית ילדי טהרן
ערב ראש חודש אדר א' תשל"ט לפ"ק

דברי שלום ואמת

זעקתו הכואבת והנוקבת של
מרן ראש הישיבה
הגאון רבי משה צדקה שליט"א
ראש ישיבת 'פורת יוסף'

בענין הגזירה הנוראה המרחפת על היכלי התורה והישיבות
בהסכמה על חוק מכסות וייעדי גיוס לצבא השמר היל"ת

יוצא לאור לקראת יומא דהילולא של מרן הגאון החסיד רבי יאודה צדקה זצ"ל
"ב חשון תש"פ לפ"ק

בתוספת הספדים וחידו"ת ועוד

©

כל הזכויות שמורות

0548542164

דוא"ל: 8542164@gmail.com

תוכן העניינים

דברי פתיחה

הילד איננו

- ז זעקתו הכואבת של מרן ראש הישיבה הגאון רבי יאודה צדקה זצ"ל
- יד זעקתו הכואבת של מרן ראש הישיבה הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל

דברי שלום ואמת

- יט משא קדשו של מרן רה"י הגאון רבי משה צדקה שליט"א
אודות גזירת "חוק הגיוס" הנוכחי
- כה משא קדשו של מרן רה"י הגאון רבי משה צדקה שליט"א
אודות גזירת גיוס בנות ואיסור ההתייצבות של בנות ישראל בלשכות הגיוס

אלון בכות

- נהי בכי ומספד שנשא בהלווייתו של מרן ראש הישיבה הגאון רבי יאודה צדקה זצ"ל
הגאון רבי משה צדקה שליט"א
- כט לן יאות למבכי, לן יאות למספד - על התורה על העבודה ועל גמילות חסדים
הראשון לציון הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל
- לב 'חסרא ארעא דישראל גברא רבא!'

דבריהם הן זכרונם

- לו מרן ראש הישיבה הגאון רבי יאודה צדקה זצ"ל
- בסוכות הושבתי - ענני כבוד

דברי פתיחה

בחוברת זו נקבצו וכאו דבריהם של מרנן ורבנן עיני העדה זצ"ל וזיע"א, מרן ראש הישיבה הגאון רבי יאודה צדקה זצ"ל, ורבינו הגדול שר התורה ועמוד ההוראה הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל, דבריהם נערכו בדקדוק רב (ותשוח"ח להרה"ג אבינועם צבי שליט"א שסייע בעריכת הדברים), מתוך סרט הקלטה נדיר, (באדיבות הרה"ג שמואל כהן שליט"א, בהשתדלות ידידינו היקר הבה"ח יעקב יהודה בן ליש נר"ו).

הדברים נאמרו בפני קהל ועדה, בעצרת התעוררות ומחאה בבית הכנסת "זכרון משה" ירושלים עיה"ק תובב"א, מטעם ארגון "יד לאחים", לפני למעלה מארבעים שנה, ערב ראש חודש אדר א' תשל"ט.

בעצרת זו העלו על נס, את חובת המחאה וחיוב המוטל על כולם להציל את ילדי טהרן, וזאת עקב הגזירה הנוראה של אנשי הממשלה בישראל, על ילדי טהרן (פרס אירן), שעלו מקרוב לארץ הקודש, להעבירם על דתם ועל דעת קונם, להקנות להם חינוך חילוני, לנתקם ממורשת אבותם, בדרכים מרושעות להפליא, כאשר שותפים ב"הסכמה שבשתיקה" ואף יותר מכך, גם כאלה אשר נקראים בשם שומרי תורה וכו'.

בסרט הקלטה שאורכו קרוב לשעתיים תמימות (ונקטע בספו, ונראה שיש עוד המשך ארוך), נשמעים גדולי ישראל מביעים דעתם - דעת תורה - על דרכי הפעילות והמלחמה כנגד החופשיים, במסע השמד הנורא של העברה על הדת, בין היתר נשמעים דבריהם של מרנן הגר"י צדקה, הגרב"צ אבא שאול, הגר"ש שבדרון, הרה"ג ש. ב. ליפשיץ, ועוד. (מדבריו של מרן הגר"י צדקה זצ"ל, הובאו בצורה חלקית בס' וזאת ליהודה ח"ב עמוד 376 ואילך).

בתחילת הכינוס, הציג מנחה הכינוס עובדות מסמרות שיער על כל הנעשה בפרשה נוראה ומחרידה זו, על מאות ילדים, בנים ובנות, לרבות משפחות

רבות, שגלגלו לשמד רוחני רח"ל פשוטו כמשמעו, מטהרן לקיבוצי נוער חילוניים לגמרי, ללא זיק של תורה ויראה, כאשר הללו נחשפו למציאות שאפילו אצל הגויים בטהרן לא ראו הילדים הרכים דברים כאלה, וכידוע, וכך הוא מעיד ומספר, שכאשר הגיעו הם לבקר את הילדים הרכים הללו בקיבוצים, "פנו אלינו הילדים בבקשה ובבכיה: 'מקומנו לא כאן, אין אנו רגילים לחיים כאלו של הפקרות, של כפירה, אין שבת אין תפלה, בנים ובנות יחד מעורבים. תוציאו אותנו מכאן!'. בתחילה חשבנו שזה טעות, עד שנתברר שיש כאן יד מכוונת...".

לאחר מכן הרחיב קצת הוא על שיטות הפעולה של השלטון, ומה שדחו אותם בטענות ותואנות שונות ומשונות, אם כאשר הגיעו לבקש הרשימות של העולים, לא הסכימו בשום אופן מפני "סיבה ביטחונית", או "צנעת הפרט", וכיוצא בזה, ואם כאשר רצו לבקר את הילדים בקיבוצים לא נתנו להם להיכנס, והיו צריכים למצוא עצות ודרכים כדי להכנס לקיבוצים הללו, ולהודיע לילדים הרכים שנפלו הם בידי ערלי לב, ועליהם לדרוש להתחנך במוסדות תורניים.

כמו כן פירט על מסע השכנוע והלחצים על הילדים הרכים שלא לבקש עזרה מציבור היראים את דבר ה', בדברים מבהילים ממש, עד שהילדים שחששו לבקש עזרה, היו דוחפים פתקים בידיהם של היראים את דבר ה' שבאו לבקשם בקיבוציהם, בהם התחננו שרוצים הם להניח תפילין (!) ולא נותנים להם, שלא לדבר על שאר מצות עשה ולא תעשה. עין במר תבכה.

כאשר לאחר מכן הובאו מספר ילדים, שחילצו אותם מהשמד הרוחני, והם עמדו וסיפרו (בלשון הקודש משובשת, שפה תנכית, מפני שעלו לארץ רק זה מספר שבועות בלבד) על הקורות איתם, על היראה והצניעות והקדושה בפרס, ועל מה שהעבירו אותם לקיבוצים פוקרים לגמרי רח"ל.

לאחר מכן נשאו הרבנים דבריהם, בדברי בכי ויללה, על המצב הנורא, ומייעצים לקבוע יום צום ותענית, יום תענית דיבור עולמי, ונערכים לקראת מלחמה, ודרכי הפעולה למנוע ממזימת הרשע של השלטון.

ומפליא שהשיטות אותם שיטות, ואף באותו פרשיה עגומה, היו שקררו את האמבטיה, בטענות של "אחוזים", וקביעה על מי הוא ראוי להיות במקום דתי או לא, כלומר שחלק מהילדים יבואו למקומות חרדיים, וחלק אחר למקומות של המזרחי החילוני, וזאת לאור איומיהם של אנשי העליה שבאם יעוררו קול מחאה, לא ייתנו לחרדים גם את האחוזים שקיבלו עד כה ('תפסת מרובה לא תפסת'), ועל זה נתכנסו גדולי ישראל באותו כינוס, בדברים נוקבים על חובת השעה, וכאשר התבטאו על גזירה נוראה זו של "אחוזים" מרן ראש הישיבה רבי יהודה צדקה זצ"ל בדבריו הנדפסים כאן, ורבינו הגדול שר התורה ועמוד ההוראה הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל, שאין לוותר אף לא על נפש אחת מישראל, ומחוייבים למסור נפש על זה. ודבריהם חיים וקיימים.

כמו כן נדפסו כאן דברות קדשו של מרן ראש הישיבה הגאון רבי משה צדקה שליט"א, בדברים נוקבים שנשא על אודות "חוק הגיוס" הנוכחי, (ובימים אלו הסכימו על פשרות גרועות מאלה, כידוע), ולהיות שהדברים תואמים להפליא בשרשם, שגזרו על "אחוזים" ועל "מכסות", ואף ב"חוק הגיוס" הנוכחי נחקק כזאת, מכסות וייעדים מהציבור החרדי שילכו לצבא, ונמסר וניתן בידם לקבוע מי הוא העונה לגדר "בחור ישיבה", וכו', ואין צריך להאריך בדברים ידועים ומפורסמים לכל החפץ לדעת האמת באמת, על כן ראינו לנכון לצרף ולהדפיס הדברים יחדיו. [וסמוך ונראה, להיות הדברים חשובים מאד, הדפסנו גם את משאו של ראש הישיבה שליט"א על השינויים שנעשו לאחרונה, אשר על פיהם הצבא פועל לחייב את בנות ישראל לבוא ל"ראיון דת" שבו יוחלט על ידי הצבא (!) אם אכן מגיע לה פטור או לא, וגדולי ישראל שליט"א הביעו דעתם בצורה ברורה על האיסור לתת לזה יד, וכאן נדפסו דבריו של ראש הישיבה שליט"א, ותחת ידינו ישנם עוד מדבריו של אביו מרן הגר"י צדקה זצ"ל במה שפעל ועשה ככל יכולתו בחוק גיוס בנות, כבר בשנת תשי"ב, וכעת אכמ"ל, ואי"ה עוד חזון למועד].

גם הדפסנו שני הספדים שנאמרו בשעת חימום, בלוויתו של מרן הגר"י צדקה זצ"ל, כאשר השתדלנו כנ"ל לשמר את סגנון וצורת אמירתם ככל האפשר,

תחילה את הספרו של מר בריה דרבינא, הגאון הגדול רבי משה צדקה שליט"א, ואחר כך את ההספר של הראשון לציון מוהר"ר הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל.

ולפי שהדברים יוצאים לאור לקראת יומא דהילולא של מרן הגר"י צדקה זצ"ל, הדפסנו מאמר קצר מדברי תורתו שכתב, ונדפס בקובץ התורני "זכור לאברהם" שנת תשנ"א (עמוד רעא).

תחת ידינו עוד חומר רב משיחותיו של מרן ראש הישיבה הגר"י צדקה זצ"ל, ממכתביו ומכתביו שפורסמו בכתבי עת שונים, ואי"ה עוד חזון למועד, ובזאת נחלה ונבקש מכל מי שיש תחת ידו חידו"ת מכתבים שמועות הנהגות קלטות וכיו"ב, שיצור קשר עמנו, היות ובכוונתנו אי"ה להוציא הדברים לאור עולם, לתועלת אוהבי תורה ושוחרי תושיה.

יהי רצון שזכות זו שנתעסקנו להוציא לאורה מדברי תורתם של גדולי ישראל זצ"ל, להיות שפתותיהם דובכות, תעמוד לנו ולבני בתינו, להיות שבתינו בבית ה' כל ימי חיינו, מתוך שמחה בריאות ונחת וכל טוב, אמן.

הילד איננו

זעקתו הכואבת של מֶרֶן ראש הישיבה רבי יאודה צדקה זצ"ל

חטפו את הילדים! • המדריכים של העם - תועים ומטעים את הרבים • מעולם לא היה כזאת בעדות המזרח! • גם את החלשים הם רוצים לבלוע • ל'גאולה' כזו אנחנו מצפים? • אחוזים - מסחר בנפשות ישראל! • צדקה וחסד של יהודי פרס • לא רק את הטובים בלעו גם את החלשים! • אין מקום לאחוזים! • מה השתיקה הזאת? • גולתם ילדי ישראל • מה תענו ליום פקודה? • אם תהיינה קריאה - כל בני התורה ייצאו להציל נפשות ישראל! • אין בזה משום ביטול תורה • רק בהתייעצות עם ראשי הישיבה • האם יש מקום לחשבונות? • לעמוד בפרץ להזעיק ולהתריע! • להתענות על שני ילדים! • אין דרך אחרת! • מוטב שימותו ולא יחיו בארץ ללא תורה • מה עם ה'הספד' על הקהילות של ה'חיים'? • כל מי שיש בידו לסייע - חובה עליו להירתם למערכה! • כל כלי יוצר עליך לא יצלח!

חטפו את הילדים!

כבוד הרבנים הגאונים^א, מורי ורבותי!

וישב ראובן אל הבור והגה אין יוסף בבור, ויקרע את בגדיו, וישב אל אחיו, ויאמר הילד איננו ואני אנה אני בא!?! רבותי! מה יש מקום

א. מועתק ממילה במילה (בתוספת מילות קישור בסיסיות בלבד), מתוך הקלטה נדירה של כינוס הרבנים. ראש הישיבה זצ"ל, נשמע בהקלטה ממרר וצועק, וכמעט כל הדרשה כולה נאמרה בצווחה ויללה! בתחילה דיבר מֶרֶן ראש הישיבה הגר"י צדקה זצ"ל, ולאחריו מֶרֶן ראש הישיבה הגרב"צ אבא שאול זצ"ל. והחי יתן אל לב.

לדיונים, עובדות! בלעו את הילדים, חטפו את הילדים! 'גזילת העני בבתיכם' (ישעיהו ג יד) ואנו שותקים?

המדריכים של העם - תועים ומטעים את הרבים

כך הנביא ישעיהו (ג יב) אומר על התקופה שלנו: 'עמי נגשיו מעולל, ונשים משלו בו, עמי מאשריך מתעים, ודרך אורחותיך בלעו'. כך אומר רש"י: 'עמי מאשריך מתעים', המדריכים שלכם, לא רק שהם טועים - מטעים!²

מעולם לא היה כזאת בעדות המזרח!

מעולם לא היה דבר כזה בעדות המזרח!! הרשע הגדול ביותר, הוא לא רוצה שבנו יהיה רשע, הוא רשע לעצמו, אבל אף פעם לא מתעה את אחרים, לא היה כזאת אף פעם בכל התקופות בכל עדות המזרח!

גם את החלשים הם רוצים לבלוע

וכך הנביא צועק: 'עמי מאשריך מתעים', אלה המדריכים שלך, לא רק שהם טועים - מטעים ומרמים וגונבים וגוזלים! 'ודרך אורחותיך בלעו', הגאון מבאר מה הכוונה 'דרך אורחותיך' לשון כפול ב'דרך' זה דרך קבועה, 'אורחותיך' זה דרך שאינה קבועה: יש לפעמים אדם גיבור, חזק ביהדות, ממשיך ביהדות, יום יום הולך בדרך ה', אבל יש כאלה שהם לא גיבורים, לא קבועים, אבל הולכים באורח ה', בשבת באים לבית הכנסת, שומרים תורה ומצוות, שומרים כשרות, שומרים יהדות. אומר הנביא: גם כאלה, גם לאלה שהולכים רק ב'אורחות' - גם אותם 'בלעו'. בלעו אותם!

ל'גאולה' כזו אנחנו מצפים?

רוצים לעקור את השורש מעם ישראל! רבותי: האם ל'גאולה' כזו אנחנו מצפים? לעליה זו אנחנו מחכים? אוי ואבוי לעליה שכזאת! מוטב

ב. זו לשון רש"י שם: מדריכיך שיש להם לאשרך בדרך טוב הם מתעים אותם. ע"כ.

שיישארו במקומם, ימותו שמה - 'המחטיאו קשה מההורגו!' (ילקוט שמעוני פר' כי תצא רמז תתקלג, כג ח. ועוד), אנו שותקים?! נודיע להם לא לבוא, אסור לבוא בתנאים כאלה!

אחוזים - מסחר בנפשות ישראל!

ואני שומע על אחוזים, איפה היה דבר כזה, לעשות מסחר בנפשות ישראל? בפרס אין אחד פוקר! אני הייתי שמה, ראיתי אותם: הרשע הגדול ביותר, מנשק את ידי החכם, מבקש ממנו ברכה, אין כאלה שביום כיפור לא יבואו לבית הכנסת, אין כאלה שבשבת לא ישמחו לבוא לבית הכנסת! ייתכן שיש בהם עובדים בשבת - אבל באים לבית הכנסת ומתפללים.

צדקה וחסד של יהודי פרס

שומעים איזה מגבית למען ארץ ישראל - אין כמותם נדיבים: תרמו מיליונים לירות, שלחו למען ארץ ישראל, לכל הישיבות ולכל המוסדות, לקרן קיימת, ולממשלת ישראל, מיליונים על גבי מיליונים, אין כמותם נדיבים בעולם! ראיתי את הנדבות שלהם: בלב שמחה, ביד פתוחה, קשורים קשר נפשי עם עם-ישראל. כל שמועה מארץ ישראל פותחת להם את העיניים, משמחת להם את הלב. באיזה שמחה שומעים משהו מארץ ישראל, אלפי שנים שומרים את יהדות ישראל, אלפי שנים קשורים עם ארץ ישראל, עם יהדות ישראל.

לא רק את הטובים בלעו גם את החלשים!

ובסופו של דבר באים כאלה אשר 'עמי מאשריך מתעים', בלעו אותם, לא רק את הטובים, גם אלה שקצת יש בהם אמונה, גם את אלה רוצים להרוס, גם את אלה רוצים לבלוע!

אין מקום לאחוזים!

רבותי! **אין מקום לאחוזים**, מי שייתן ידו - **אפילו משהו אחד**: תשעים ותשע לדתיים, ואחד בשבילם. **זה אסור על פי ההלכה!** אם אומר תנו לנו נפש אחד ונהרגה אותו, ואם לא נהרג את כולם - ייהרגו כולם ואל ייתנו נפש אחד (ירושלמי תרומות פ"ח ה"ד).

מה השתיקה הזאת?

אין מקום לחשבונות, כולם צריכים ללכת למקומות דתיים! מה זה דתי? אינני מתכוין, לא ישיבות, ולא ישיבות תיכוניות. אבל יהדות!! שתהיינה יהדות, שתהיינה צניעות! מה המצב הזה? **מה השתיקה הזאת? מה החשבונות האלה?!**

גזלתם ילדי ישראל

ולאלה שעומדים בראש אני קורא להם את הפסוק, 'ניצב לריב ה' ועומד לדין עמים, ה' במשפט יבוא עם זקני עמו ושריו, ואתם בערתם הכרם, גזלת העני בבתיכם'. (ישעיהו ג יג-יד). אתם שרי ישראל, ובפרט **אלה הדוגלים בשם הדת**, בערתם הכרם 'כאשר יבער הגלל עד תומו' (מלכים א יד י), מה נשאר? לכל הפחות יהדות ספרד: יש בהם אמונה, יש בהם תמימות - ואת זה אתם רוצים לבער! את הכרם אתם רוצים לבער מיסודו! ואתם בערתם הכרם, גזילת העני בבתיכם. **גזלתם ילדי ישראל, גזלתם נשמות ישראל בבתיכם, ועוד אתם יושבים ודנים?!**

מה תענו ליום פקודה?

מה יענו שה' יפקוד, 'כי יקום אל וכי יפקוד מה אשיבנו' (איוב לא יד), אתם מאמינים: יש חשבון הנפש, מה תענו 'כי יקום אל', מה תענו ליום פקודה? איך וכיצד ייתכן דבר כזה?!

**אם תהיינה קריאה - כל בני התורה ייצאו להציל נפשות
ישראל!**

רבותי! שמענו, אבל לא הציעו לנו כיצד לעזור, ובמה לעזור. אני מקוה שחבר ה'פעילים' ישב על המדוכה להציע הצעות, להסיק מסקנות, להורות דרך כיצד לעזור. ואם תהיינה קריאה, אם תהיינה הצעות מסוימות, צריכים כולם להתגייס: כל בני תורה, אפילו אם יהיה כרוך בביטול תורה ח"ו!

אין בזה משום ביטול תורה

וכך הגמרא אומרת בבבא מציעא (פה.): 'כל המלמד את בן חברו תורה, זוכה ויושב בישיבה של מעלה'. הזכרתי פעם מה הדמיון, מה השכר הזה? מה ה'מידה כנגד מידה'? אלא 'כל המלמד את בן חברו תורה' - מרגיש את עצמו שהוא מתבטל מלימודו - ומלמד את בן חברו. מתבטל משיעורי הישיבה, מתבטל משיעורי ראשי הישיבה, מרגיש שהוא מפסיד. הגמרא אומרת: הקב"ה מבטיח לך - כל אותם השעות שביטלת מהישיבה בכדי באמת להציל, זוכה ויושב בישיבה של מעלה! תחליט איפה אתה רוצה: אם בישיבה בעולם הזה - או באותם השעות יתנו לך בישיבה של מעלה, עם הרמב"ם בעצמו, עם הרמב"ן והריטב"א ורש"י והרי"ף וכל הפוסקים ראשונים ואחרונים. תשב בישיבה של מעלה, **שם תשמע את השיעורים!**

רק בהתייעצות עם ראשי הישיבה

אבל כמובן רבותי: אין הדבר ניתן לכל אחד, אלא רק בהתייעצות עם ראשי הישיבה אם זה לא מפריע לו לגמרי, בכל דבר ודבר צריך להתייעץ. ואם תבוא הוראה שצריכים להתגייס למערכה, צריכים כולם ללכת, ואין לחשוש לביטול תורה, אלא להיפך: **לנצל את כל השעות להציל ולהציל!**
ואין לדון! עת לעשות! בולעים את עם ישראל!

האם יש מקום לחשבונות?

כי חייבים להציל את אותם אחינו בני ישראל קהילה עתיקה, קהילה קדושה, שמעולם לא ייתכן אחד שלא ילך בכיפור לבית הכנסת, מעולם לא יתכן שיראה תלמיד חכם ולא ינשק את ידיו, מעולם לא יתכן שלא ישמח שבנו יגיע ל'בר מצוה', איזו שמחה גדולה יש להם שהבן מגיע ל'בר מצוה', לא יתואר ולא יסופר. ואת כל זה רוצים לעקור אותו! האם יש מקום לשתיקה? האם יש מקום לחשבונות?

לעמוד בפרץ להזעיק ולהתריע!

כולנו צריכים לעמוד בפרץ, ולהזעיק ולהתריע! אבל אנו רוצים דרך מה לעשות. ובינתיים צריכים לדון גם על ההצעה של 'תענית דיבור עולמי'.

להתענות על שני ילדים!

כאשר קהילות שלימות שורפים אותם - ואנו לא מתענים!? הגמרא אומרת (תענית כב.) אם היה באה לעיר וחטפה שני ילדים, גוזרים תענית! שני ילדים! וכאן עושים חשבון אם לתת להם ארבעים אחוז, חמישים אחוז, שישים אחוז, אין דבר כזה! אין ילד לא דתי!

אין דרך אחרת!

המושג 'דתי' - הם מבינים אותו אחרת לגמרי. אלא צריכים לשאול אותו! אם הוא רוצה להישאר 'יהודי' או לא! זו היא השאלה שצריכים לשאול, ולא להזכיר 'דתי', כי אין אחד שהוא לא מאמין! אין אחד שיאמר שאינו רוצה להיות 'יהודי', וכאן השאלה: או 'יהודי' או 'גוי', וצריכים להבין שאין דרך אחרת!

מוטב שימותו ולא יחיו בארץ ללא תורה

והיה עדיף להודיע להם שלא יבואו, מוטב שימותו שמה, ולא ישארו פה בחיים כאלה בלי שמירת תורה ומצוות!

מה עם ה'הספד' על הקהילות של ה'חיים'?

אנחנו מקווים שהאחראים ישובו לדון בכובד ראש, בכובד המשקל, ויתנו הוראות למצוא דרך איך להציל, ואף אחד לא יסרב ולא יתעצל. 'כל המתעצל בהספדו של חכם (בר מינן) ראוי לקוברו בחייו' (שבת קה:). **ואם כן מה עם 'הספדם' של ה'חיים'? של קהילות שלימות ישנות ועתיקות? מימות מרדכי ואסתר ועד היום הם שמרו על התורה, הם שמרו על היהדות, הם עזרו ללא גבול לארץ ישראל, כל הדורות, ועכשיו הגיעו למצב שכזה, האם נשתוק? האם יש מקום לשתיקה?**

כל מי שיש בידו לסייע - חובה עליו להירתם למערכה!

לכן כל אלה שיכולים לעזור, עליהם לעמוד בקשר, ולשמוע ולהתכונן בכל פעולה שהיא. וכל אלה שבידם לעזור בכסף, חייבים לעזור, כי כל נסיעה עולה הון, ואסור לגרום להם להתרפות ח"ו ביום צרה, אלא צריך לעזורם בכסף כמה שאפשר, כל פעולה קטנה, כל נסיעה, דורשת כיום הון תועפות! ובכן, כל אחד ישתדל לעזור בכספו, בזמנו, במרצו, בכשרונות שלו, בתורה שלו!

כל כלי יוצר עליך לא יצלח!

ואם באמת תהיה גישה כזאת, וחרדה אמיתית על כל המצב, בודאי ובודאי שה' יעזור ויקויים בנו (ישעיהו נד יז): כל כלי יוצר עליך לא יצלח, וכל לשון תקום איתך למשפט תרשיעי, זאת נחלת עבדי ה', וצדקתם מאיתי נאום ה'. אמן.

זעקתו הכואבת של מרן ראש הישיבה הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל

חטפו את הילדים! • החייבים אנחנו לזעוק! • הזעקות נשמעים בשמים! • אהבת התורה של יהודי איראן • אין פריץ ואין יוצאת • ירושלים של איראן • עיר שלמה עם יראת שמים טהורה • כולם שומרי תורה ומצוות • איזה מצב הגענו שמדברים על אחוזים! • באחד באדר מכריזין על השקלים ועל הכלאים • על השקלים - צדקה • על הכלאים - יהדות עם חלוניות זה כלאים! • טעם שבחר המן בחודש אדר דוקא • מכריזין על השקלים באדר • החסרון שהעשירים אינם נותנן כמו שצריך • לנפשות - העשיר ירבה! • חייבים אנו בגופנו ובממונו ובנשמתנו להציל את היהודים • לעקור את הכלאיים! • והשיב לב בנים על אבות

חייבים אנחנו לזעוק!

כבוד מורינו ראש הישיבה, כבוד הרבנים הגאונים, קהל קדוש, רבנים, אברכים, בני תורה.

במגילת אסתר (ד א) כתוב: 'ומרדכי ידע את כל אשר נעשה, ויקרע מרדכי את בגדיו [וילבש שק ואפר ויצא בתוך העיר] ויזעק זעקה גדולה ומרה'. רבותי! מה ששמענו היום חייבים אנחנו לזעוק!!

הזעקות נשמעים בשמים!

צריכים לקרוע בגדים, נפש ישראלי זה 'ספר תורה', ספר תורה שנשרף צריכים לקרוע בגדים (מועד קטן כה. כו.). דבר ראשון לזעוק! הזעקות [גם] אם לא מגיעות לאזני השומעים - נשמעים בשמים, ובשמים יודעים איך לסדר את העניינים.

אהבת התורה של יהודי איראן

רבותיי! לפני כשנתיים הייתי באיראן, הייתי בטהרן, הייתי באיספהן ובשיראז, מצב היהודים בטהרן, הייתי גם בבית הכנסת שם, אלפים יהודים היו בליל שבת! דברתי שם: היו שם מכל החוגים, זקנים, נערים, עשירים, כל סוגי אנשים. אהבת תורה: התנפלו לנשק את ידי, את המעיל, חיבקו אותי, נישקו אותי, אהבת התורה!

אין פרץ ואין יוצאת

אמונת ה' - אמונה תמימה. צניעות, 'אין פרץ ואין יוצאת' (תהילים קמד יד), אין שום פרצה חס וחלילה, לא הייתה תערובת חס ושלו, צורת הלבוש, צורת הדיבור, קדושה!

ירושלים של איראן

בטהרן כולם אוהבי תורה, לכולם יש נדיבות, הייתי בשיראז, אני יכול לומר שבכל העולם שהייתי איפה שהייתי לא מצאתי יהודים כמו יהודי שיראז, אמרתי להם: 'אתם ירושלים של איראן!', שומרי תורה ומצוות, עוסקים בתורה. בחנתי תלמידים שם, שלמדו הלכות שחיטה, (מחזור או שני מחזורים), ידעו את הלכות שחיטה טוב מאד! בחנתי אותם בפרק 'המפקיד' בסוגיות שם - נהניתי מהם. עמדו בתור לנשק את ידיי.

עיר שלמה עם יראת שמים טהורה

לא מצאתי, לא באירופה ולא בשום מדינה אחרת, עיר שלמה עם יראת שמים טהורה, שומרי תורה ומצוות, מדקדקים במנהגי ישראל, לא רק בתורה".

כולם שומרי תורה ומצוות

אהבת תורה, שמירת השבת, ריכוז הציבור בבתי כנסיות, השיעורים בבתי כנסיות שיש שם. לא תוכלו להבין כיצד ייתכן שבעיר ששנים רבות לא עברו שם שלוחים (אפילו שהיו נוסעים ל'פרס', לא היו מגעים ל'שיראז'). איזה יראת שמים גדולה יש להם. וגם בטהרן כולם היו שומרי תורה ומצוות, ורק בשנים האחרונות לאחר שהמצב הכספי אצליהם התערער אז - לצערנו, יש כאלה - משום תאוות הממון, ומשום החולשה בידיעת התורה, הרשו לעצמם קצת להקל. באותו יום שבת שהגעתי, נציג היהודים בפרלמנט אמר לי: יהודי אחד שמע את הדרשה שלך, ואמר שיפסיק את המפעל שלו בשבת. בבית הכנסת - לא אחד, בבתי כנסיות! - היו מלאים מפה אל פה.

איזה מצב הגענו שמדברים על אחוזים?!

איזה מצב הגענו שמדברים על 'חלוקות', על 'אחוזים'? מי יכול לומר שהוא רוצה 'דתי' או 'לא דתי' אין לו את הזכות! אין לו את הזכות על עצמו! אדם אין לו זכות על עצמו.

מה הם דורשים מילד 'מה הוא רוצה?!' אם אפילו ילד שביתו חילוני, ילד שהוא דורש והוא רוצה להיות חילוני, חייבים אנחנו בכל המשאבים שלנו, להביא אותו לידי הכרה, לידי מעשים, שיקיים את מצות ה'! לכן חייבים אנחנו דבר ראשון לזעוק, לזעוק זעקה גדולה ומרה! [...].

באחד באדר מכריזין על השקלים ועל הכלאים

כתוב במסכת שקלים (פ"א מ"א): 'באחד באדר משמיעין על השקלים ועל הכלאים'. רבותי, המפרשים שואלים: מה הקשר בין 'שקלים' ל'כלאים'? מסבירים: שצריכים להשמיע שני דברים, על 'עשה טוב', ועל 'סור מרע'.

על השקלים - צדקה

אנחנו נאמר בנידון דידן היום 'אחד באדר', הרבנים משמיעים על ה'שקלים', ומשמיעים גם על ה'כלאים'. כך צריכים להשמיע על ה'שקלים', 'כבד את ה' מהונך' (משלי ג ט), כאן יש צורך בפעילויות גדולות, הן הוצאות להביא תלמידים, הן מקומות קליטה, (אינני בקי, הם צריכים לעשות). אבל יש 'ועד ציבורי', שחייב לקום 'ועד ציבורי', להכין מקומות קליטה למאות ואלפי ילדים זה ה'שקלים'.

על הכלאים - יהדות עם חלונות זה כלאים!

כנגד זה צריך גם להכריז על ה'כלאים', להכריז שיש שם 'כלאים', יהדות עם חלונות זה כלאים! צריך לעקור את החילונות! שני הדברים הללו אנחנו צריכים בערב זה להכריז.

טעם שבחר המן בחודש אדר דוקא

יש במדרש (ילקוט רמז תתרנ"ד): כשהמן הפיל פור, עשה חשבונות באיזה חודש הוא לדעתו יכול לזכות: יצא לו 'ניסן' [לא רצה מפני שבחודש ניסן] - זה 'פסח'. 'אייר' - 'פסח שני', בט"ו בו ירד ה'מן'. 'בסיון' - מתן תורה. 'תמוז' ו'אב' - היה לנו פורענות. 'אלול' - זה מעשר בהמה, ונשלמה חומת ירושלים. 'ב'תשרי' - כיפור וכו'. 'ב'אדר' - לא מצא שום איזה זכות לחודש הזה, ולכן החליט ח"ו להפיל פור בחודש הזה.

מכריזין על השקלים באדר

המפרשים שואלים: וכי מה הבדל בין 'אלול' לבין 'אדר', באלול נהג 'מעשר בהמה', באדר נהג ענין ה'שקלים'. איך המן לא שם לב שבני ישראל מכריזין על שקליהם באדר?

החסרון שהעשירים אינם נותנים כמו שצריך

אמרתי, שב'שקלים' יש פה מעלה וחיסרון, [...] מעלה: שכל ישראל

נותנים. אבל שם 'העשיר לא ירבה' (שמות ל טו), העשירים לא נתנו כמו שצריך, גם אם היו רוצים - לא היה להם את הרשות. לכן משום כך חשב שחודש 'אדר', המצוות שנוהגות בחודש 'אדר' הן יכולות להגן על ישראל, לכן לא פחד מ'אדר'.

לנפשות - העשיר ירבה!

רבותי! אם בשקלים לקרבנות 'העשיר לא ירבה', אבל לנפשות - העשיר ירבה! ויהעני לא יחסיר, בין עני בין עשיר!

חייבים אנו בגופנו ובממונו ובנשמתנו להציל את היהודים

אם יהיה צורך ואם תהיה התרמה, צריכים לדעת שאנחנו חייבים, בגופנו, בממונו, בנשמתנו, להציל את היהודים! 'ואהבת את ה' אלוך בך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך!' (דברים ו ה).

לעקור את הכלאיים!

צריכים לתרום, ולהילחם, ולהסביר בשכנוע, ולעקור את הכלאיים!

והשיב לב בנים על אבות

ואז בזכות שנשיב את הבנים למורשת אבות, הקב"ה ישלח לנו את אליהו הנביא 'והשיב לב אבות על בנים, ולב בנים על אבותם' (מלאכי ג כד), ונזכה כולנו לגאולה במהרה בימינו אמן.

דברי שלום ואמת

משא קדשו של מרן ראש הישיבה הגאון רבי משה צדקה שליט"א

תפלה לבטל הגזירה | לא חולה אחד ולא שניים - על ידי ה'יעדים' וה'מכסות' | היום
אם בחור 'נשבר' קצת - שולחים אותו לאבדון! | 'גדול המחטיאו יותר מההורגו' |
המלאכים חפצים לשמוע את העוסקים בתורה | לוקחים את הבנים של הקב"ה ל'באר
שחת'! | תעניות על אבלות החורבן | תעניות של 'תשובה' להביא להתבוננות וחשבון
הנפש | אבדה הארץ מתוך חוסר הערכה במעלת לומדי התורה | רוצים לקחת מתוך
ישיבותינו - למלאות את ה'מכסות' וה'יעדים' לצבא | איך נזלזל בתורה? | נעשה כאן
סחר בנפשות!! | חובת המחאה והצעקה | אם עוסקים בתורה - אויבינו נגפים לפנינו
| איך אפשר לעשות להיפך מהתורה? התורה לא תשתנה! | כל אחד צריך לכאוב לו

ברשותי מרנן ורבנן, ה' ישמרם ויחיהם, ברשות המארגנים, ברשות כל
הקהל הקדוש, אברכים ובחורי ישיבה.

תפלה לבטל הגזירה

קטונתי מלדבר, אבל אנחנו נמצאים היום בבית עלמין, שם נמצאים גדולי
הדור, צדיקי הדור, וידוע שכאשר יש איזה חולה - כולם מתפללים. באים
לקבר של צדיקים, בוכים, מתחננים. החולה הזה - ספק יחיה גם בלי
התפילות, אבל מפחדים: 'מי יודע, אולי ילך מאיתנו..'. זה על חולה אחד,
אם יש כמה חולים על אחת כמה וכמה. ואם יש - רחמנא ליצלן - 'מגיפה',
על אחת כמה וכמה. אנחנו באים להתפלל, (לא באים לעשות שום דבר אחר).

לא חולה אחד ולא שניים - על ידי ה'יעדים' וה'מכסות'

לא 'חולה' אחד ולא שניים! בחורי ישיבה שזה היסוד של עם ישראל, רוצים לקחת אותם, באיזה חכמות ובאיזה ערמות: 'יעדים', 'מכסות', (שטויות והבלים), אסור לתת ציפורן של בן תורה!

היום אם בחור 'נשבר' קצת - שולחים אותו לאבדון!

ידוע, (כל ראשי הישיבות יודעים את זה), להיות 'בחור ישיבה' זה לא קל, יש לו קשיים, (בחורים אחרים יש להם כל מיני דברים, תאוות ועניינים), בחור ישיבה צמוד עשרים וארבע שעות בתורה, והוא בן אדם - לפעמים יורד, לפעמים 'נשבר'. באים הרבנים והמשגיחים, מעודדים אותם - והם נעשים גדולי ישראל. היום, אם בחור קצת ישבר, יראו אותו בחוץ - 'לך למדוריו של גהינום!', ושם ילך לאיבוד!

'גדול המחטיאו יותר מההורג'

רבותינו אומרים (במדבר רבה פר' כא ס"ה, הובא ברש"י פר' כי תצא כג ט): 'גדול המחטיאו יותר מן ההורגו'. אדם ש'הורג' את השני, (באמת נורא ואיום, הוא 'רוצח'), אבל ה'נרצח' הולך לעולם הבא, (מספיק מה שקיבל). אבל אדם ש'מחטיא' את השני בעולם הזה - אין לו עולם הבא. 'יותר מן ההורגו'.

המלאכים חפצים לשמוע את העוסקים בתורה

איך אפשר?? 'בחורי ישיבה', 'בני תורה', שהם מעמידים את העולם. המלאכים שואלים לשמוע אותם. כתוב בפסוק (שיר השירים ח יג): 'חברים מקשיבים לקולך השמיעני', מי אלה ה'חברים'? אומר רש"י (על השיר השירים שם): החברים אלו המלאכים, בשעה שיושבים ועוסקים בתורה, המלאכים יושבים ומקשיבים להם. ובאים לקחת אותנו מהמלאכים!?

לוקחים את הבנים של הקב"ה ל'באר שחת'!

כמה בני תורה צדיקים - ש'ירדו' ואחר כך עלו! איך אפשר אחרת?! (רק ראשי הישיבות יודעים מזה). באים אחרים ואומרים - זה יצא החוצה, זה בא

למטה, זה עלה למעלה. אוי ואבוי! איך נסכים לקחת את בנינו? הם בנים של ישראל, בנים של הקב"ה, מביאים אותם ל'באר שחת'! איך אפשר דבר כזה?!

תעניות על אבלות החורבן

מורי ורבותי! היום אנחנו ב'בין המצרים', בואו נתבונן קצת: כל ישראל בכל העולם כולו, לא השנה הזאת ולא השנה הקודמת - שנים על גבי שנים, קרוב לאלפיים שנה, עם ישראל בכל העולם כולו מתאבל. על מה מתאבלים? דבר שקרה לפני אלפיים שנה. אדם שמת הכי חביב אחרי שנה, חודש, גמרנו. מה ייצא עכשיו שמתאבלים? יושבים על הרצפה, שבעה עשר בתמוז - תענית. תשעה באב - תענית. בשולחן ערוך (סי' תקנא סעיף טז) כתוב שיש כאלה שכל ימי בין המצרים היו מתענים. מה ייצא מהתענית הזה? מה אומר לנו התענית הזה?

תעניות של 'תשובה' להביא להתבוננות וחשבון הנפש

יש שני סוגי תענית, יש סוג תענית של 'אבלות', אבל יש סוג תענית של 'תשובה', (וזה לא 'אבלות'), אומרים המפרשים - כך אומר הרמב"ם (הל' תעניות פ"ה ה"א), והמשנה ברורה (סי' תקמט סק"א) מביא אותו - כל מה שעושים תעניות, (שבעה עשר בתמוז, תשעה באב), ואנשים מצטערים, (אנשים מבוגרים, נשים, יום שלם, יום חם כזה בתשעה באב) - בשביל לעורר את ליבנו! כל התענית בכדי לעורר את הלב: 'למה נשרף בית המקדש?', 'למה גלינו מארצנו?'. תבוא חשבון: קצת תתענה, קצת תוציא את עצמך מהגשמיות, תתבונן: למה יצאנו לגלותינו, למה גלינו אנחנו מארצנו? זה מה שהרמב"ם (פ"ה מהל' תעניות ה"א) אומר: 'ויהיה זה לזכרון למעשינו הרעים, ומעשה אבותינו שהיה כמעשינו עתה, עד שגרם להם ולנו אותן הצרות, שבזכרון דברים אלו נשוב להיטיב', לא אומר 'מעשינו כמעשה אבותינו', שאנחנו התנהגנו לא בסדר, לא קיימנו את התורה, 'גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו', את זה אנחנו אומרים לא אחד ולא שתיים, אלא מאות בשנים, קרוב לאלפיים שנה בכל העולם אומרים את זה, זה דבר אמת לאמיתו.

אבדה הארץ מתוך חוסר הערכה במעלת לומדי התורה

הגמרא אומרת (נדרים פא.) בואו ונחשוב למה באמת היה חורבן? הגמרא אומרת: הפסוק אומר, 'על מה אבדה הארץ' (ירמיהו ט, יא) - הארץ היקרה הזאת, ארץ ישראל, ארץ חמדה טובה ורחבה, שמשה רבינו התפלל, התפלל לחיות שמה - למה אבדה הארץ? אומר הפסוק: 'על עוזבם את תורת' (ירמיהו ט, יב). אומרת הגמרא: מה פירוש 'עוזבם את תורת' - 'שלא בירכו בתורה תחילה', אומר הר"ן (שם) בשם רבינו יונה, שהכוונה היא: מה זה 'שלא בירכו' - הם לא העריכו את התורה בכדי שיברכו עליה! אפילו אם לומדים תורה, אבל אם לא מעריכים תורה - אז מאבדים את הארץ!

רוצים לקחת מתוך ישיבותינו - למלאות את ה'מכסות' וה'יעדים' לצבא

אנחנו רוצים לבנות את הארץ! רוצים לקחת מאיתנו, מתוך ישיבותינו, בחורים צדיקים. בחור שפעם קצת לא הסתדר, שלא הגיע לכתובת - יכנס. יש 'מכסות', יש 'יעדים', וכו' וכו'. כל אחד מבין מה שמוליד הדבר הזה.. מה שמוליד הדבר הזה.. איך אנחנו נשב ונשתוק? איך לא נתפלל על ידי מאורי הדור שיצילו אותנו? בלי תורה - מי יעמיד את הארץ? 'אבדה הארץ!'. אנחנו לא רוצים להגיע ל'אבדה הארץ'. אם היו יודעים אותם האנשים מה זה תורה, לא היו עושים דבר כזה!

איך נזלזל בתורה?

צריכים להאמין באמונה שלימה בתורה הקדושה, כל מילה בגמרא, כל מילה בש"ס זה אמת לאמיתו, לאמיתו, לאמיתו. על כל דיוק בתוספות, כל דיוק בגמרא כמה עומדים. התורה שלנו תורה נצחית. אנחנו היינו בגלות, לא היה מכשירים כאלה כמו היום שיש קשר אחד עם השני, כל הספרי תורה - מהצפון הצפון, ומהדרום הדרום, מהמזרח ומהמערב, אותו ספר תורה. כמה ישראל דייקנים. כמה שמרו את התורה. ואיך אנחנו נזלזל בתורה?

הגמרא אומרת (מכות כב:), שמעלת לומדי התורה - זה יותר מספר תורה. 'כמה טיפשאי אינשי דקיימי מקמי ספר תורה - ולא קיימי קמי גברא רבה', לפני תלמידי חכמים. התלמידי חכמים מפרשים את התורה. כאשר הקב"ה נתן את התורה מסיני נתן אותה לעם ישראל ולחכמי ישראל. **איך אנחנו נאבד?** ('אבדה הארץ על עוזבם את תורת'י שלא העריכו לתורה).

נעשה כאן סחר בנפשות!!

מי יש לו את הכח לתת נפש אחת מישראל?! הגמרא אומרת (תרומות סוף פ"ח) שאם באים, אלף אנשים נמצאים, ובא המושל הרשע ואומר, 'תנו לנו נפש אחת להרוג אותו', כל הנפשות ימותו ולא יתנו נפש אחת. **זה דעת תורה! אין לנו כח להמית שום אדם - להוציא אותו להורג!** כל בחור ישיבה, הרבה בחורים בישיבה נשברים, יורדים, אחר כך נעשים גאוני עולם, אז איך אנחנו ניתן אותם? **מה נעשה כאן סחר בנפשות? מי יש לו כח לזה?**

חובת המחאה והצעקה

רבותי! כן יהיה, לא יהיה, זה לא מעניין אותנו. צריכים להתפלל, צריכים לצעוק! **אם אנחנו לא צועקים - סימן שלא אכפת לנו! אם אדם לא צועק - סימן שלא כואב!** לכן אשריהם ישראל שבאו פה ומתפללים וצועקים, אנחנו צועקים לפני ה', שה' יקבל תפילתנו ברצון, שנזכה כולנו אנחנו גם כן לחזור בתשובה שלימה, כי בזמן שאנחנו לא חוזרים בתשובה - גם אחרים לא חוזרים.

אם עוסקים בתורה - אויבינו נגפים לפנינו

אני אסיים רק בדבר אחד. יש לנו תורה, כל דבר צריכים להסתכל בתורה, יש לנו 'נביאים' יש לנו 'כתובים'. מה נגיד? גם אם נאמר - (וזה לא נכון מה שהם אומרים) - שהצבא חסר אנשים, אז **ניתן בני ישיבה?? לא ולא!!** הגמרא אומרת (סנהדרין צד:), בזמן חזקיהו המלך בדקו מדן ועד באר שבע,

(זאת אומרת: מתחילת הארץ ועד קצה הארץ), מגבת ועד אנטיפרס, ולא מצאו תינוק ותינוקת, איש ואשה שלא היו בקיאים בהלכות טומאה וטהרה. רבותינו אומרים (חגיגה יד. ורש"י שם): טומאה וטהרה - זה ההלכות החמורות בתורה. ונער קטן, וקטנה יודעת דבר כזה? איך יתכן דבר כזה? אלא מה, בא חזקיהו המלך ואמר 'חינוך חובה', 'גיוס חובה', אבל איזה גיוס? גיוס לשיבות! כולם ללכת לשיבות! איזה תורה היא אז, אבל מה היא עם הצבא? ובאמת הצבא היה מוזנח מאד, כי כולם הלכו לשיבות. בא רבשקה שר של מלך בבל, ועמד ואמר להם, עמד בחומה ואמר: מה אתה חושב, על מה אתה סומך, הלא אתה דל מאד, עד כדי כך, אני אתן לך אלפיים סוסים, יש לך רוכבים בשבילהם? כלומר אפילו חיילים אלפיים לא היה לו, אתן לך טנקים מה תשים עליהם? חזקיהו הלך להתפלל, קרע בגדיו, התורה לא תפסיד, בא מלאך ה' והיכה בהם מאה, מאה שמונים וחמש אלף! (ע' מלכים ב פרק יח ופרק יט).

איך אפשר לעשות להיפך מהתורה? התורה לא תשתנה!

מורי ורבותי! לא צריך 'צבא', לא צריך 'טנקים', אם עובדים את ה' - יש הכל. גם אם אנחנו לא ראויים לנס כזה, אבל לעשות ההיפך? לעשות ההיפך?! ניקח מהתורה שלנו, לתת להם בכדי לעשות 'חמישים?' (אחוז). מה זה? אוי ואבוי! איך הגענו? יש לנו תורה, אחד מעיקרי אמונה, שהתורה נתונה מן השמים ולא תשתנה בשום זמן חס ושלום, זה לא ישתנה לכל אורך הדורות, כך כתוב ברמב"ם (הל' יסודי התורה פ"ט ה"א), לעולם! לכן - מורי ורבותי - אנחנו צריכים להיפך, לעשות 'גיוס חובה', שכל הבחורים יתגייסו לשיבות, כולם ילכו לשיבות, ואז יהיה כמו חזקיהו המלך.

כל אחד צריך לכאוב לו

יהי רצון שהקב"ה ישמע תפילתנו. כל מי שבא לכאן - אף אחד אין לו שום ענין אחר - רק להתפלל. וכל אחד צריך לכאוב לו. כל אחד מישראל. עם ישראל ערבים זה לזה. שכל אחד יכאב לו: שאף בן תורה,

בן תורה שלומד ולומד, גמרא ורש"י ותוספות, המלאכים שמחים, ניקח אותו לצבא? גם אם היה מה שהיה.

ה' יזכה אותנו לחזור בתשובה שלימה כולנו, שנתחזק בתורה גם אנחנו, שהצדיקים האלה שנמצאים פה יתפללו עלינו, יתפללו על כלל ישראל, שבעזרת ה' כולנו נתחזק בתורה, כולנו נעשה תשובה ויבוא משיח צדקנו במהרה בימינו אמן ואמן.

אודות גזירת גיוס בנות ואיסור ההתייצבות של בנות ישראל בלשכות הגיוס

גזירה נוראה! יהרג ואל יעבור! איך אפשר לומר 'שלום עליך נפשי' בגזירה הזו על גיוס בנות ישראל רח"ל! גזירה נוראה ואיומה! החובה להפגין ולהשמיע קול המחאה ולהתפלל על כך! כינוס לצדיקים הנאה להם והנאה לעולם! 'הבא ליטהר מסייעין אותנו'! כל מטרתם לעקור את הדת רח"ל! אין לפחד כלל - ה'תורה' היא ה'ממשלה'! אם מסרו נפש ענגד אומות העולם על אחת כמה וכמה כנגד רשעי ישראל! חובת ההסברה תפלה לה' על ביטול הגזירה

גזירה נוראה! יהרג ואל יעבור!

'אנחנו נמצאים בצרה גדולה מאד! גזירה נוראה! בדור הקודם היו גדולים, גאונים עצומים ואדירים, צדיקים גדולים, שעמדו בפרץ, עד שגם הממשלה נכנעה לפניהם. היה את ה'חזון איש', ועוד גדולי הדור, כשהם שמעו שרוצים לגזור גזירות כאלה, הם הרעישו עולמות! אמרו 'יהרג ואל יעבור!'. והם כיבדו את הרבנים, גם ה'ממשלה' כיבדה את הרבנים. בכל הדורות גם מאומות העולם, את הרבנים גדולי ישראל, המנהיגים, הם מכבדים אותם. לדאבונינו בדורינו 'יתומים הינו ואין אב', הגדולים האלה

ז. דברים שנשא ונאמרו במקהלות בכינוס חרום שהתקיים באולמי "תמיר" בירושלים, ליל שישי 'שבת תשע"ח.

של הדור הקודם הלכו, והחילונים מתגברים ומרבים גזירותיהם, דברים שלא היו פעם. כבר הסכימו הרבנים הסכמות, וקבעו, בחורי ישיבה לא ילכו לגיוס, בנות ישראל חלילה וחס, חלילה וחס, אביזריהן דעריות, פסקו 'יהרג ואל יעבור'.

איך אפשר לומר 'שלום עליך נפשי' בגזירה הזו על גיוס בנות ישראל רח"ל

פתאום היום צצים אלה הרשעים, שלא יודעים מה זה 'תורה' מה זה 'יהדות' מה זה 'צניעות' בעם ישראל, ובאים לגזור גזירות על ישראל! איך אפשר לומר 'שלום עליך נפשי' בדבר הזה של 'גיוס בנות'?! אין רב ואין אדם ואפילו אדם פשוט, אפילו עם הארץ, לא יגיד חס ושלום שאפשר דבר כזה. אביזריהן דעריות ממש. איך אפשר שתבוא בת ישראל ותעמוד בפני גברים, בפני נשים חילוניות, שיפתו אותם, איך אפשר דבר כזה?!

גזירה נוראה ואיומה!

אמנם אצלינו הספרדים לא כולם הולכים לסמינרים, לא כולם, אבל היהדות, היסודות של היהדות, לכולם יש חזק מאוד, בעניין זה אין בת שלא דתיה, רוצים לפתות אותם ח"ו. זו גזירה נוראה ואיומה! אף אחד לא יכול להגיד שלום עליך נפשי, אף אחד!

החובה להפגין ולהשמיע קול המחאה ולהתפלל על כך

בגמרא מסכת שבת (נד: גה. קיט:) כתוב דברים נוראים, על מה שלא מיחו, אני לא רוצה להזכיר את הגמרא, יש שם דברים קשים מאוד על שלא מיחו, ה' ירחם. אם אדם יגיד 'שלום עליך נפשי', איך יגיד? הלא כאילו ח"ו הוא שותף בזה! כל ישראל ערבים זה בזה! (שבועות לט סע"א). צריך להכריז ולבכות ולצעוק 'אוי מה היה לנו!'. הגמרא (ר"ה יט. תענית יח.) אמרה בזמן שהיו עושים גזירות אצל הגויים, 'צאו והפגינו בלילה!', 'צריכים 'צאו והפגינו!' שהקול ישמע. ולהתפלל לה' לבטל הגזירה הנוראה הזאת, העיקר זה התפלה, העיקר זה הסייעתא דשמיא.

כינוס לצדיקים הנאה להם והנאה לעולם

וברוך ה' שקמו כאן ואירגנו כינוס מחאה לזעוק ולהריע נגד הגזירה הנוראה. ישר כוחם. רבותיי, כינוס לצדיקים הנאה להם והנאה לעולם! (סנהדרין עא:). הכינוס הזה **בוודאי שהקב"ה שמח בו, אין אחד בעולם שיבוא לפלפל ולבלבל בנושא הזה, 'יהרג ואל יעבור' אמרו וגזרו רבותינו.**

'הבא ליטהר מסייעין אותו'

מתכנסים כאן, מבקשים סייעתא דשמיא, 'וזכרת כי ה' אלהיך כי הוא הנותן לך כוח לעשות חיל' (דברים ח יח), האדם מצד עצמו אסור לחשוב שהוא יכול לעשות משהו, 'הבא ליטהר מסייעין אותו' (שבת קד.), כל המטרה בכינוס כאן זה לזכות 'לבוא להיטהר', **שכולנו נבין את חומר העניין, וכולנו נשב שכם אחד לעמוד על המשמר, ששום בת ישראל ח"ו לא תלך למקומות האלה, ל'לשכת הגיוס', שיעמדו וידברו איתה ויפתו אותה. אוי מה היה לנו!!**

כל מטרתם לעקור את הדת רח"ל!

מה שהיה עד כעת, ימשיך. מה קרה עכשיו שישתנה? מה קרה?! 'מעלים בקודש ואין מורידין', לא צריכים להוריד. מה הם רוצים? עד כעת היה כך, ימשיכו כך. אבל המטרה שלהם **כי הם רוצים לעקור את הדת רחמנא ליצלן!**

אין לפחד כלל - ה'תורה' היא ה'ממשלה'

לכן כל אחד כל שידע מה תפקידינו, כל אחד לחבריו, כל אחד למשפחה שלו, יסביר להם את חומר העניין, ולא לפחד! לא לפחד! אם רבותינו אמרו 'יהרג ואל יעבור', וזה אביזרייהו דעריות, אז לא צריכים לפחד מאף אחד. **אסור לבוא במשא ומתן איתם. מה שהרבנים אומרים - זה מה שאנחנו שומעים. ה'תורה' היא ה'ממשלה'.**

אם מסרו נפש כנגד אומות העולם על אחת כמה וכמה כנגד רשעי ישראל

אם אצל אומות העולם ישראל עמדו בפרץ, כל שכן אנחנו צריכים כאן לעמוד בפרץ. ולא לפחד. צריך לדעת שבשמיים עוזרים לכל אדם, כמו שכתוב 'הבא להיטהר מסייעין אותו', מי מסייע אותו? המלאכים מסייעין לו (ע' ריטב"א יומא לט.).

חובת ההסברה

לכן צריכים לעמוד בקומה זקופה, להסביר כל אחד למשפחתו, להסביר כל אחד לחבריו, שתורתינו תורת אמת, ומה שחכמי ישראל פוסקים לנו, זה מה שנעשה. ובזה אין אף אחד שיחלוק וידבר, שום דבר, זה ברור, זה 'אביזרייהו דעריות'. **איך אפשר שבנות ישראל הצנועות, ילכו להתייצב במקומות כאלה.** שכמה התורה מחמירה על היחוד, על כל מיני דברים, דברים נוראים. כי התורה יודעת 'אין אפוטרופוס לעריות', ואיך אפשר ח"ו להפקיר את בנות ישראל?! איך אפשר דבר כזה?! לכן כל אחד יסביר לחבריו, יסביר למשפחתו, יסביר לבני ביתו, אפילו משפחות שלא שייכות לזה, להסביר להם חומר הדבר, להעביר את הדברים, לדעת שזה עוון חמור ואין מי שמתיר ביהרג ואל יעבור!!

תפלה לה' על ביטול הגזירה

אנחנו מבקשים מה' יתברך, וכולנו מתפללים לה' יתברך, שתתבטל הגזירה הזאת, ותישאר הצניעות בעם ישראל, ונזכה בעזרת ה' לגאולה שלמה, לביאת משיח צדקנו, שלטון של משיח, שלטון של התורה, אמן ואמן.

אלון בכות

נהי בכי ומספר שנשאז בהלוויתו של
מרן ראש הישיבה הגאון רבי יאודה צדקה זצ"ל

מרן ראש הישיבה הגאון רבי משה צדקה שליט"א

לן יאות למבכי, לן יאות למספר - על התורה על העבודה
ועל גמילות חסדים

"יתומים היינו ואין אב" (איכה ה ג) .. 'נפלה עטרת ראשינו, אוי נא לנו כי
חטאנו' (איכה ה טז) ..

אבא!! 'אוי נא לנו כי חטאנו' - לך.. אוי נא לנו שלא ייקרנו וכיבדנו
כראוי.. אבא מחול לנו! אוי לנו שאנו צריכים לומר "זכרנו לברכה"
היינו רגילים להגיד "שליט"א" ..

"יתומים היינו ואין אב" .. אם הציבור.. הקהל הקדוש.. צועק "יתומים
היינו" .. מה נאמר אנו הבנים?!

אבינו רועינו, חניכת אותנו בצעירותך ובזקנותך.. תמיד השגחת עלינו..
לא גילת דרך מבחוח, אבל היינו רואים איך היית משגיח מבפנים.. על
כל פרט ופרט, על כל דבר ודבר..

'לן יאות למבכי' .. 'לן יאות למספר' ..

אבא.. על מה נספיד אותך?!.. על מה נבכה עליך?!

'על התורה'.. התורה שלמדת בסתר.. התורה שלמדת בגלוי.. התורה שלמדת אחר חצות לילה.. בסתר, שאף אחד לא ידע, על 'נקודת חצות'..

'על העבודה'.. עבודת ה', עבודת ה' גדולה מאד, כל חודש 'אלול' יום אחד לא הפסיד מסליחות.. אפילו בשנה האחרונה.. עשרות שנים תפלה ב'נץ החמה'.. רץ לבית הכנסת, היה אומר לנו: 'מצוה לרוץ לבית הכנסת!' (ברכות ו: שו"ע או"ח סי' צ סעיף יב).. היה לוקח את ה'לולב' כשהיינו קטנים והיה רץ לבית הכנסת.. באיזה שמחה.. איזה עבודה ה'.. במסירות נפש..

'על גמילות חסדים'.. איזה גמילות חסידים.. למי הוא לא עשה לו גמילות חסדים..

הוא עבד את ה'.. בפרט בינו לבין המקום.. ובינו לבין הכלל.. ובין אדם לחבירו..

אי אפשר לספר.. ואין המח יכול לחשוב.. ומה אני ודאי שאסור לי אפילו לדבר.. כמה מילים.. אי.. אי.. אי..

על אמרתו אנו סומכים.. על לבו הטהור אנו סומכים..

כמה היה כואב לו כאב הציבור.. היה כואב לנפשו.. זוכרני בילדותי כשבאה ה'עליה', קם בבוקר מסיח לפי תומו ואומר: 'לא יכולתי לישון כל הלילה', למה? היה אומר: כואב לי כאב העולים, אני לא יכול לישון כשבאה העליה..

וכמו ששמענו היה מכתת את רגליו.. גם בשנה האחרונה נקלע לאיזה מקום.. אמר: 'אני רוצה לראות איזה בית כנסת של העירקים שנדבר איתם שאספר להם'.. עשה תמונות שיראו את החכמים שלהם..

כמה היה דואג, כמה היה חושב על הפרט, שאדם היה מספר לו משהו - היה חושב עליו, היה נוגע לליבו.. היה נוגע לנפשו..

קשה מאד לספר סיפורים עכשיו.. זה לא הזמן..

אבל דבר אחד נבקש ממנו, ה' יזכנו ללמוד ממעשיו.. ללמוד מהתורה שלו שהיה לומד בסתר ובגלוי.. גם כשהיה שוכב בבתי חולים, היה משיב בתשובה, כמו שזה ידוע.. לחולה אחד נתן לו 'מכונת גילוח', לחולה השני.. וחולים באו לבקר אותו, כל אחד היה מספר סיפורים איך שהיה מקרב אותו בבית חולים..

קורות בית המדרש יוכיחו.. השערים שאנו עומדים כאן יוכיחו.. כמה היה עומד כאן ומספיד.. היה בוקע רקיעים בהתעוררות בתשובה.. מה נאמר ומה נדבר ומה נצטדק (ע"פ בראשית מד טז).

יהי רצון שה' יזכנו ללכת בדרכיו..

ואנו צריכים לבקש ממנו מחילה.. סליחה.. כפרה.. מכל הלב.. וסומכים אנו על ענוותנותו שימחול לנו.. בשם כל הבנים.. בשם כל האחרים היקרים.. הבנות.. והכלות והחתנים והנכדים והנינים..

מר אחי שיחיה רבי דוד אמר, הוא מיום שחלה עד היום זה 40 יום.. ממש כמו שרבותינו (שבת קיח: כתובת קג:) אמרו שהצדיקים הקב"ה מחלה אותם בבני מעיים.. כדי לתקן את כל האכילה והשתיה .. 40 יום ממש לחם לא אכל.. מים לא שתה.. דיבור לא דיבר.. ודאי שעלה לשמי מרומים..

מבקשים מנו שיתפלל על בניו.. עלינו.. על הבנות, על הכלות, על החתנים ועל הנכדים ועל הנינים.. ועל התלמידים.. ועל כלל ישראל.. כמו שהיה עומד ומבקש בחייו - כך ימשיך לעמוד בפרץ ולהתפלל בעדינו ובעד כלל ישראל, ומחה ה' דמעה מעל כל פנים (ישעיהו כה ח), ונזכה לתחיית המתים, לראותו במהרה בימינו.. אמן.

הראשון לציון מוהר"ר הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל

חסרא ארעא דישראל גברא רבא!

במסכת" מגילה (כח:): כשנפטר אתו צורבא מרבנן הספיד אותו רבי שמעון בן לקיש, ואמר: 'ווי, חסרא ארעא דישראל גברא רבה!'. מה חידוש חידש ריש לקיש בהספד שלו?

פנה הודה פנה זיוה פנה הדרה

רבי נתן שפירא בעל 'מצת שימורים' אומר: כל תלמיד חכם מגן על עירו ועל שער מקומו, כמו שאמרו: 'כל זמן שהצדיק בעיר - הוא הודה, הוא זיוה, הוא הדרה. יצא הצדיק מן העיר - פנה הודה, פנה זיוה, פנה הדרה' (ע' רש"י ר"פ ויצא). כמו כן צדיק שבארץ ישראל, הזכויות שלו מושלים 'מים ועד ים' (על פי תהילים עב ח), כל הארץ כולה נקראת על שמו: הוא מגן עליה! כמו שאמרו שם (בראשית כג ב): 'ותמות שרה בקרית ארבע היא חברון - בארץ כנען'. אנחנו לא יודעים 'קרית ארבע היא חברון' זה בארץ כנען? אלא הפירוש הוא: אותה צדקת שהייתה מגינה, לא רק על 'קריית ארבע היא חברון' היא הגינה, אלא הגינה על כל ארץ כנען, בזכויותיה הגדולות.

צדיק יסוד עולם

על אחת כמה וכמה 'צדיק יסוד עולם' (משלי י כה) כזה, 'הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים בו' (בראשית מא לח), קדוש עליון מבטן עמו, כל ימיו הרביץ תורה בישראל, והתנהג בשפלות ובענוה, כמו שאמרו (סנהדרין פח:): 'איזהו בן העולם הבא? ענוותן ושפל ברך, שייף עייל שייף ונפיק, וגרים באורייתא תדירא, ולא מחזיק טיבותא לנפשיה'. זהו הצדיק שלנו שהפסדנו אותו, שאיבדנו אותו.

ח. נערך מתוך הספרו בשעת הלוייה על מרן ראש הישיבה הגר"י צדקה זצ"ל (י"ב חשון תשנ"ב לפ"ק). הספד נוסף על הגר"י צדקה זצ"ל. הדפיס בספרו חזון עובדיה ד' תעניות (עמוד תפט), והוא הספד אחר לגמרי. וכנראה ממה שנאמר בכלות השבעה, או בכינוס אחר.

היה מכתת את רגליו להרביץ תורה בעם ישראל

חבל חבל על רבי יהודה, שהיה מכתת את רגליו ממקום למקום, לא היה מסתגר ב'ארבע אמות של הלכה', אם כי ידיו רב לו בתורה, והיה לו תלמידים ששונים בצמא את דבריו, אף על פי כן לא היה נמנע מלצאת ל'קריית חוצות', הלך מקום למקום! איפה שהלכתי - מצאתי אותו. הלכתי לחדרה, מצאתי אותו. הלכתי לחולון, מצאתי אותו. הלכתי לחיפה, מצאתי אותו. היה מקדים אותי ללכת - כדי להרביץ תורה בישראל, כדי לתת מוסר בעם ישראל!

חינוך ילדי ישראל על טהרת הקודש!

גולת הכותרת של המוסר שלו - חינוך ילדי ישראל על טהרת הקודש! שזהו העיקר, שהוא חיינו ואורך ימינו. אדם כמה שיהיה צדיק, אם הוא לא מחנך בניו לתורה - לא שווה כלום! תעביר עליו 'קו'. 'תחת אבותיך יהיו בניך' (תהילים מה יז), שבניו אחרינו גם כן ממשיכים את אותה השלשלת.

זכה בבנים ת"ח יקרים ובעלי מידות יקרות

והוא קיים בעצמו 'התקוששו וקושו' (צפניה ב א), קשוט עצמך תחילה, ואחר כך קשוט אחרים (ב"ב ס:), הנה כל בניו לימודי ה' (על פי ישעיהו נד יג), 'בן פורת יוסף' (בראשית מט כט) כולם תלמידי חכמים יקרים, גם כן עם מידות יקרות, כולם מלאים ענוה, מלאים יראת חטא. זכה בחיים חיותו לראות את בניו, ואת בני בניו. בבחינת: 'יהודעתם לבניך ולבני בניך' (דברים ד ט).

כיתת רגליו למען ה'חינוך העצמאי'

וכך היה גם כן מטיף תמיד לאחרים לחנך את בניהם על ברכי התורה! בזמן פתיחתה של ה'חינוך העצמאי' (זרם החינוך העצמאי), כמעט רוב ה'תלמודי תורה' או רוב 'בתי הספר', לא רצו להיכנס בעול של ה'חינוך העצמאי', כי היו התנאים קשים מאד. והיה מכתת את רגליו כדי לשכנע אותם, כדי

להיכנס בעול של ה'חינוך העצמאי', היו מקבלים משכורות פעוטה, ולא 'זכויות' ולא כל מיני דברים, והוא היה משכנע אותם, כיתת רגליו ממנהל למנהל, עד שכולם הכניסו את עצמם בעול של ה'חינוך העצמאי'.

כולם תלמידיו!

והתורה הזאת שהיא הולכת ופורחת היום, 'והיא כפורחת עלתה נצה, הבשילו אשכולותיה ענבים' (בראשית מ י), זה אודות לפירות שלו, זה פירות ופרי פירות! 'אמרו צדיק כי טוב, כי פרי מעלליהם יאכלו' (ישעיהו ג י), זה 'פרי מעלליהם': כל הצדיקים, כל אותם תלמידי חכמים של הדור שלנו - כולם הם תלמידיו! כולם אודות אליו, על מסירות נפשו! ב"ה שעכשיו התורה 'לא תשכח מפי זרעו' (דברים לא כא).

צר לי עליך אחי יהונתן

הנה אנחנו רואים דור חדש, מלא תורה, מלא יראת שמים. ואני אומר את הפסוק שאמר דוד המלך על יהונתן: 'צר לי עליך אחי יהונתן, נעמת לי מאד, נפלאתה אהבתך לי מאהבת נשים' (שמואל ב א כו). הספיד הגאון בעל 'נודע ביהודה' את רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל, וכה אמר עליו את הפסוק הזה. הוא שואל: מה פתאום מכניסים בשעת הספד 'אהבת נשים'? מה מכניסים 'אהבת נשים' באמצע? הוא אומר: הגמרא אומרת במסכת יבמות (סג ס"א), בשבחם של נשים צדקניות: דיינו שמגדלות את בנינו לתורה, ומצילות אותנו מן החטא.

הספר הנודע ביהודה על הגאון רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל

הגאון רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל, כולם ידעו גדולתו בתורה, ספר 'אורים ותומים' ושאר ספרים שחיבר, כולם מלאים פלפול, 'עמוק עמוק מי 'מצאנו' (קהלת ז כד). והייתה הישיבה שלו, 'ונאספו שמה כל העדרים' (בראשית כט ג), היו שומעים מפיו לקח, והרביץ תורה בישראל. מאידך היה גם כן עם פשוטי העם, היה אומר להם דברי מוסר, שהועלו על ספר

'יערות דבש', שאמר עליו הגאון מוילנא: 'השם הזה קטן לעומת הספר', הוא הרבה יותר מאשר 'יערות דבש', וכל דבריו 'נופת תטופנה' (שיר השירים ד יא), של חכמה, של תורה, של העומק, של מחשבה, וכולם היו שותים בצמא את דבריו. הוא היה משיב רבים מעון. לכן אמר לו את זה, בבחינת הנשים, 'מצילות אותנו מן החטא ומגדולות בנינו לתורה'. זה מה שהיה אצל רבי יהונתן אייבשיץ.

חבל על דאבדין ולא משתכחין!

ואני אומר את זה גם על ר' יהודה צדקה זצ"ל, גם כן בתורה - היה מוסר את נפשו בשביל בישיבה, בשביל התלמידים. לא רק היה דואג להם ברוחניות - גם בגשמיות, היה מכתת את רגליו כדי לדאוג להם, ולא זאת בלבד, אלא שהיה הולך ומכתת את רגליו ממקום למקום ומעיר לעיר וממדינה למדינה (אפילו), והיה משמיע במרום קולו, דברי מוסר דברי חכמה, דברי תבונה. חבל חבל על דאבדין ולא משתכחין!

לן יאות למבכי! לן יאות למספר!

היינו יושבים תמיד 'במותב תלתא כחדא', עם יבדל לחיים ידידי רבי בן ציון שאול [צוק"ל], בנוגע לעניינים של הישיבה, היינו תמיד מדברים בנעימות, איזה נועם, ממש, 'דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום' (משלי ג יז), שמחה רבה לשבת איתו, 'יראיך יראוני וישמחו' (תהילים קיט עד), חבל שאנחנו נפרדו ממנו, 'סעו המה למנחות עזבו אותנו לאנחות', לן יאות למבכי! לן יאות למספר! 'אוי לנו כי פנה היום, כי ינטו צללי ערב' (ירמיהו ו ד). חבל חבל.

הקב"ה ברחמיו ינחם אותנו, ויצרור בצרור החיים את נשמתו, ויעלה תפלינו לפני כסא כבודו יתברך: שלא נסיף עוד לדאבה עוד (על פי ירמיהו לא יא), 'והיה המחנה הנשאר לפליטה' (בראשית לב ט), וזכותו תגן על אשתו ועל בניו ועל קרוביו ועל כל משפחתו, שלא יוסיפו לדאבה עוד (ירמיהו לא יא), 'ששון ושמחה ישיגו, ונס יגון ואנחה' (ישעיהו לה י). אמן.

דבריהם הן זכרונם

מִן ראש הישיבה הגאון רבי יאודה צדקה זצ"ל

בסוכות הושבתי - ענני כבוד^ט

בסוכות הושבתי - ענני כבוד או סוכות ממש | גירסת הבבלי וגירסת התורת כהנים
בפלוגתא דרבי אליעזר ורבי עקיבא | מבאר דרבי אליעזר בכל מקום ס"ל טעמא דקרא |
באר עפ"ז הכרעת הטור כרבי עקיבא | מבאר בזה דברי הב"ח שיש מצוה בישיבת סוכה
דלמען ידעו | שורש למען ידעו בסוכה מפני שסוכות ענני כבוד שהוא דבר פלא ומיוחד
| מבאר בזה אריכות הטור בביאור טעמא דמצות ישיבת סוכה

מסכת סוכה י"א ע"ב, מחלוקת רבי אליעזר ורבי עקיבא על הפסוק כי בסוכות
הושבתי את בני ישראל. ענני כבוד היו דברי רבי אליעזר. רבי עקיבא אומר סוכות
ממש עשו להם. ע"ש בגליון שהגירסא בתורת כהנים' בהיפך, רבי אליעזר אומר
סוכות ממש, ע"ש.

והנה נלענ"ד להוכיח שהגירסא בתורת כהנים נכונה, מכמה מקומות שמצינו שרבי
אליעזר אזיל בתר פשטיה דקרא, והם:^א

ט. נדפס בקובץ התורני "זכור לאברהם" שנת תשנ"א (עמוד רע"א), והובא כאן ככתבו וכלשונו ללא שינוי כלל.
י. פרשת אמור פ"ז אות יא. ובגליון בגמרא סוכה שם הובא כי פליגי בה ר"א ור"ש. והוא ט"ס, וצ"ל ר"א ורע"ק,
כדאיתא בתו"כ שם. וכן העתיק רבינו כאן.

יא. א"ה, כיון שיסוד דברי רבינו זצ"ל ביאר לי בס"ד כמה מקומות, הנני להביא בזה תורף הדברים שכתבתי בס"ד
במק"א, הנה כיו"ב בברכות (י:): מנ"ל דשמא גרים, אר"א דאמר קרא לכו חזו מפעלות ה' אשר שם שמות בארץ,
אל תקרי שמות [היינו לשון שממה, ע' מהרש"א] אלא שמות. ע"ש. ועוד שם (יג סע"א) דריש מקרא דוהיו הדברים
האלה על לבבך, שאין כל הפרשה צריכה כוונה אלא הדברים "האלה". ורע"ק פליג. ע"ש. וע' סוכה (כ:), היה רא"א
משבח אני את העצלנין שאין יוצאין מבתיהן ברגל, דכתיב ושמחת אתה וביתך. ע"ש. הרי דדריש כפשטו, דביתך
היינו בחיותך בביתך. וערש"ש שם. ובתענית (ט:): ר"א כל העולם כולו מימי אוקיינוס הוא שותה, שנא' ואד יעלה
מן הארץ והשקה את כל פני האדמה. א"ל רבי יהושע והלא מימי אוקיינוס מלוחין הן. א"ל ממתקין בעבים. רבי

א) במסכת יבמות מ"ח ע"א בסוף העמוד, ת"ר ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים, רבי אליעזר אומר אביה ממש, ורע"ק אומר אביה זה ע"ז.

ב) שם דף ס"א ע"ב דתניא זונה האמורה בכהן שאסורה לו זונה כשמה. וביאר רש"י כשמה לשון טועה, שטועה מתחת בעלה לאחרים, ורבי עקיבא אומר זונה זו מופקרת. הרי רואים שר"א דריש כפשטה זונה כשמה.

ג) שם דף ע' ע"ב בתוד"ה שרבי אליעזר ס"ל שמילת אדם לא מעכבת אותו מלאכול בפסח רק עבדיו לא אוכלים בפסח. וכנראה גם שם מטעם דאזיל כתר פשטיה דקרא דקאמר ומלתה אותו אז יאכל בו דקאי אעבד מדקאמר לשון נסתר יאכל בו ולא קאמר תאכל בו, ודו"ק.

ד) מסכת בכורות דף ה' ע"ב גמ', ועוד שאלתיו מאי לשון רפידים, ואמר לי רפידים שמה. כתנאי רבי אליעזר אומר רפידים שמה כי אומר שריפו ידיהן מן התורה ועוד מאי שטים רא"א שטים שמה ע"ש. שוב אנו רואים שרבי אליעזר אזיל בתר פשטיה דקרא.

ובכן אף אנו נאמר כאן ר"א אומר סוכות ממש כפשטיה דקרא, ורע"ק אומר סוכות ענני כבוד.

וכשהרציתי הדברים לפני מורי ורבי הגאון רבי עזרא עטייה זצ"ל, ראש הישיבה, שמח לדברי, ואמר לי שעתה נתיישבו לו לפי גירסא זו שאלה גדולה שהיה עומד בה. שאם לפי גירסתינו שרבי אליעזר אומר סוכות ענני כבוד ורע"ק אומר סוכות ממש, מדוע נפסקה הלכה שסוכות היינו ענני כבוד כדכתב הטור, הלא אין הלכה כרבי אליעזר, והיה לו לפסוק סוכות ממש כדברי רע"ק². אלא ודאי שגם להטור היה לו הנירסא כתורת כהנים.

יהושע או' כל העולם כולו ממים העליונים הוא שותה וכו'. ע"ש. ובזה מבואר פלוגתיהו בביצה (טו): כתוב אחד אומר עצרת לה' אלהיך, וכתוב אחד אומר עצרת תהיה לכם, הא כיצד רבי אליעזר סבר או כולו לה' או כולו לכם, ורבי יהושע סבר חלקהו חציו לה' וחציו לכם. ע"ש. הרי דר"א דריש ליה כפשוטו. וע"ע פסחים (צג): דפליגי רע"ק ור"א גבי דרך רחוקה לפסח שני. ורע"ק כפשטיה. ור"א פליג. ע"ש. וע"ע ר"ה (לב), וסנהד' (נח סע"א). ע"ש. ובזה אני מסביר צוואתו של ר"א הגדול (ברכות כח): "ומנעו בניכם מן ההגיון" (ע"ש בפרש"י ובמאירי, ובמש"כ בקונט' גלות אליהו אות יט בהערה ד, עמוד טז, ואכמ"ל), שאף שהיה דרכו של ר"א לדרוש ולפרש כפשטיה דקרא, אפ"ה ציוה והזהיר על כך שלא יחנכו בדרך זו את הילדים הרכים. ודו"ק.

יב. וע' ביאור הגר"א (ר"ס תרכה) מ"ש בזה. וע"ע להנצי"ב בס' מרומי שדה ריש סוכה (ב). ועוד.

והנה הטור בריש הלכות סוכה סימן תרכ"ה האריך להסביר למה אנחנו עושים זכר למצוה זו ומה אנחנו צריכים לכוין בעת קיומה ע"ש שכתב. וז"ל בקיצור, בסוכות תשבו שבעת ימים למען ידעו דורותיכם וכו', תלה הכתוב מצות סוכה ביציאת מצרים וכן הרבה מצוות, לפי שהוא דבר שראינו בעינינו, ובאזינו שמענו, ואין אדם יכול להכחישנו, והיא המורה על אמיתות מציאות הבורא יתעלה, שהוא ברא הכל לרצונו והוא אשר לו הכח והממשלה והיכולת בעליונים ובתחתונים לעשות בהן כרצונו וכו', והסוכות שאומר הכתוב שהושיבנו בהם הם ענני הכבוד שהקיפנו בהם לבל יכה בהם שרב ושמש וכו' ע"ש בארוכה.

והרב ב"ח במקום שואל מה נשתנתה מצוה זו שהטור האריך בטעמה מה שלא עשה כן ביתר המצוות כי אין דרכו של הטור בחבורו זה לבאר כוונת הכתוב רק בא לפסוק הלכות, ע"ש. ומזה חידש הב"ח חידוש גדול כי מטרת הטור בדבריו אלו לפסוק הלכה שאין די לאדם לעשות מצוה זו בסתם כיתר המצוות, אלא חובה על האדם לדעת למה נתחייב במצוה זו ולא יזו כוונה, כיון שהתורה מדגישה למען ידעו דורותיכם התורה הטילה חובה על האדם לדעת לכן האריך הטור בטעמה שידע כל אדם הרוצה לקיים את המצוה כשלימות לדעת טעמה וכוונתה ע"ש שהאריך.

אמנם עדיין יש לשאול למה דווקא במצוה זו חייבה התורה לדעת טעמה וכתבה למען ידעו, כלומר ידעו בשלימות. ואפשר לומר כי לזה כיוון הטור שסוכות אלו הם ענני כבוד, ויש בזה כבוד לישראל שהקיפן בענני כבוד, מה שלא היו צריכין לזה.

ובזה מתיישב לנו עוד שאלה למה ציוותה התורה הקדושה לזכור את ענני כבוד, מאי שנא משאר הנסים שנעשו במדבר כגון מז, מים, שנתן להם בדרך נס, ומדוע לא נעשה להם זכר. אלא נראה כי בהורדת המן והמים אין בזה משום חידוש כי כל אדם מאכיל ומשקה את בניו, אבל לעשות להם ענני כבוד, דבר מיוחד שלא היה בעולם, זה מראה על כבודם של ישראל במיוחד. ולכן האריך הטור להסביר את חשיבותו של נס זה, מה שלא עשה כן ביתר המצוות.